

Wabo

1. Als in een bestemmingsplan voor een binnenplanse ontheffing (voorheen vrijstelling) een procedure is opgenomen, moet die dan worden gevolgd of geldt gewoon de Wabo (reguliere procedure)?

De Wabo prevaleert boven het bestemmingsplan, dus geldt de procedure zoals die in de Wabo is beschreven. Het is wel zaak dat bestemmingsplannen op dit punt worden doorgelicht.

2. Geldt voor de tijdelijke ontheffing ex art. 3.22 Wro de reguliere of uitgebreide procedure?

In artikel 3.10 lid 1 onder a Wabo (waarin de besluiten worden aangewezen waarop Afdeling 3.4 Awb van toepassing is) wordt verwezen naar beschikkingen op grond van art. 2.12 eerste lid onder a onder 3 en (projectbesluiten) en naar 2.12, lid 2 (tijdelijke afwijkingen). Dit betekent dat de UOV van toepassing is. Er is geen verwijzing naar artikel 2.12 eerste lid onder a onder 2 (daarin is art. 3.23 Wro opgenomen, de planologische kruimelgevallenregeling), zodat daarvoor de reguliere procedure geldt..

3. Wat betekent de omgevingsvergunningvrije regeling voor de inhoud van bestemmingsplannen?

Bestemmingen kunnen globaler worden voor 'bijbehorende bouwwerken'. Het is ook denkbaar dat de vergunningvrije regeling wordt gevolgd en dat het bestemmingsplan aangeeft dat naast de vergunningvrije regeling nog een x-aantal m² mogen worden gebouwd, bijv. afhankelijk van de grootte van een bouwperceel.

De vraag is of de begripsbepalingen moeten worden aangepast voor aan- en uitbouwen en bijgebouwen (begrip 'bijbehorend bouwwerk'). Ook de binnenplanse ontheffingen vervallen, maar er kunnen wel regels worden geformuleerd voor afwijkingen van het bestemmingsplan.. Verder zullen procedureregels komen te vervallen.

4. Als provincies bouwvergunningen gaan verlenen, kunnen dan zowel de gemeenten als de provincies toezicht gaan houden? En zo ja, wordt er dan in de Wabo iets geregeld over de taakverdeling tussen deze overheden, of moeten daar afspraken over worden gemaakt?

De provincies gaan geen bouwvergunningen verlenen, maar omgevingsvergunningen waarin ook aan bouwaspecten aandacht kan worden besteed. De provincies kunnen op grond van de Wabo de gemeenten betrekken bij de vergunningverlening en hun verzoeken de toetsing op bouwaspecten uit te voeren. Het bevoegd gezag, i.c. de provincie, is ook verantwoordelijk voor de handhaving van de omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag wijst hiertoe toezichthoudende ambtenaren aan. Ook de gemeente kan (en zal) toezichthoudende ambtenaren aanwijzen. De provincie en gemeente zullen afspraken moeten maken over het toezicht in het geval de provincie bevoegd gezag is en de provincie wil dat de gemeente een deel van het toezicht voor haar rekening neemt. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor een goede afstemming van de diverse toezichthouders. Alleen het bevoegd gezag, i.c. de provincie, kan sanctionerend optreden: bestuursdwang, dwangsom, intrekken, etc.

4. In hoeverre kan mandatering of delegatie bij de omgevingsvergunning aan de orde zijn?

De mogelijkheden van delegatie en mandaat tussen bestuursorganen, i.c. provincie en gemeente, zijn in het kader van de Wabo beperkt. Dit hangt samen met het uitgangspunt van de Wabo dat een aanvrager van een omgevingsvergunning voor zijn project met niet meer dan één bevoegd gezag te maken krijgt. Dit is één van de centrale uitgangspunten van de Wabo en geldt zowel voor de vergunningverlening als het toezicht. Het bevoegd gezag dat voor een project is aangewezen, is in beginsel ook het bevoegd gezag voor alle vervolgvactiteiten binnen de locatie waarop het project betrekking heeft. Mandatering of delegatie kan de samenhang in de vergunningverlening en in de bestuursrechtelijke handhaving van het gehele project (zie artikel 5.2, eerste lid, onder a, van de Wabo) doorkruisen. De Wabo bevat geen bepalingen over mandaat, zodat de aard van de bevoegdheid een belangrijke rol speelt bij de vraag of mandatering mogelijk is. In de praktijk zal meestal sprake zijn van mandatering aan een ondergeschikte, zoals een ondertekeningsmandaat. Dit is ook onder de Wabo in beginsel mogelijk, zonder hier af te doen aan de restricties die hierover in de jurisprudentie zijn ontwikkeld voor de bestaande toestemmingstelsels die in de Wabo integreren. Het is in theorie ook mogelijk om te mandateren aan een niet-ondergeschikte, mits deze instemt met de mandatering (artikel 10:4 Awb). In de jurisprudentie is het uitgangspunt gehanteerd dat mandaatverlening tussen organen van verschillende bestuursorganen echter slechts bij hoge uitzondering toelaatbaar is. De reden hiervan is gelegen in het feit dat mandaat niet is bedoeld voor een algemene verschuiving van bevoegdheden of voor een doorbreking van het stelsel van politieke verantwoordelijkheden. Bovendien mag het orgaan waaraan een bevoegdheid gemandateerd wordt, geen vrijheid of politieke verplichting hebben om zelfstandig beleid te voeren bij het uitvoeren van de gemandateerde bevoegdheid (ABR 14 mei 1998, AB 1998/287). Deze beperkingen van de mogelijkheid om te mandateren tussen bestuursorganen gelden onverkort voor de Wabo.

5. Kan in een bestemmingsplan worden bepaald dat een binnenplanse ontheffing kan worden verleend voor een afwijking van 10% van de maatvoeringen of dat nadere eisen kunnen worden gesteld?

Een binnenplanse ontheffing kan niet meer. Art. 3.6 Wro is aangepast aan de hand van de Iw Wabo. Nadere eisen kunnen nog wel worden gesteld, maar de binnenplanse ontheffing lost zich op in de omgevingsvergunning. In art. 3.6 is geregeld dat bij een OV kan worden afgeweken van bij het plan aan te geven regels.

6. Kan vergunningvrij worden gebouwd binnen een stank- of hindercirkel?

Als aan alle randvoorwaarden wordt voldaan, kan niet meer worden getoetst aan het bestemmingsplan, het Bouwbesluit, de welstandsnota of milieuzonering. Bouwen binnen stank- of geluid- of fijnstofcontouren is toegestaan. Alleen in gebieden met een groot explosiegevaar, bij 'bezoekersgebouwen' zoals cafés, stadions, concertzalen en bij monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten is vergunningvrij bouwen niet toegestaan.

7. Als een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt ingediend die alleen kan worden gehonoreerd via een uitwerkingsplan of wijzigingsplan. Moet de omgevingsvergunning dan worden geweigerd zolang geen uitwerking of wijziging heeft plaatsgevonden?

Een uitwerkings- of wijzigingsplan staat op één lijn met bestemmingsplannen. Ze gaan daar ook deel van uitmaken. Het zal in de praktijk niet vaak voorkomen dat iemand een bouwaanvraag indient op een perceel waar een andere bestemming geldt en waarvoor een wijziging moet worden toegepast. Geldt er een globale bestemming, dan kan dat wel maar dan zal toch eerst een verzoek om uitwerking (of wijziging) worden ingediend. Zolang dat niet gebeurt is er een weigeringsgrond voor de omgevingsvergunning.

8. Moet een aanvraag om een omgevingsvergunning worden aangemerkt als een verzoek om af te wijken van een bestemmingsplan?

Ingevolge art. 2.10, lid 2 Wabo moet de aanvraag om te bouwen tevens worden aangemerkt als een aanvraag voor een “planologisch strijdig gebruik” als bedoeld in art. 2.1, lid 1c Wabo. De aanvraag om een OV wordt dus van rechtswege tevens een aanvraag om toe te staan dat wordt afgeweken van een geldende planologische regeling, zodat sprake is van een materiele voortzetting van art. 46, lid 43 WW.

9. Is de omgevingsvergunning een grondslag voor het voorkeursrecht, nu het projectbesluit is opgenomen in de omgevingsvergunning?

De Invoeringswet Wabo voorziet (nog) niet in een aanpassing van de Wvg. De koppeling van een voorkeursrecht aan een omgevingsvergunning heeft geen meerwaarde. Er is immers al een concreet initiatief tot realisatie van de gewenste ontwikkeling.

10. Voor een nieuw te ontwikkelen woonwijk is een provinciale uitwegvergunning nodig. Gaat dan de gehele vergunningverlening over naar de provincie?

Neen, het betreft hier een toestemming van relatief ondergeschikte betekenis zodat de gemeente bevoegd blijft voor de OV. De provincie krijgt in dit geval een adviesbevoegdheid t.a.v. de uitweg. Dit zal gelden voor de meeste toestemmingen op grond van een provinciale verordening. Bij gesloten stortplaatsen gaat het om aspecten van zodanige importantie dat de provincie vergunningverlenend orgaan wordt.

11. Stel dat voor een bestaand project een ander bestuursorgaan bevoegd wordt voor de verlening van de OV, hoe verloopt dan de procedure, ervan uitgaande dat ook de aanvrager een ander is?

Door een wetwijziging kan het bevoegd gezag veranderen, bijv. dat BenW in plaats van GS op een aanvraag moeten beslissen. In deze gevallen moet het nieuwe bevoegde gezag een kennisgeving van de bevoegdheidswisseling toezenden aan de aanvrager (art. 3.5 Bor). Is de aanvrager inmiddels een ander dan degene die het project tot dan toe uitvoerde, dan moet aan beiden een kennisgeving worden toegezonden.

12. Gelden de vergunningvrije mogelijkheden op grond van het Bor naast de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt?

Door de nieuwe anticumulatieregeling is het niet (meer) mogelijk om de ruimte voor vergunningvrije bouwmogelijkheden bij de bouwmogelijkheden van het bestemmingsplan op te tellen. De nieuwe regeling verdisconteert de bestemmingsplanmogelijkheden. Ook alle eerdere en eventueel met vergunning gebouwde bijbehorende bouwwerken moeten worden

meegerekend bij het maximum van 100 m². Het gaat om de planologische totaalsituatie en het maakt niet meer uit of bouwwerken met of zonder vergunning zijn gebouwd.

13. Is een aan een woning aangebouwd garage/berging aan te merken als een bijbehorend bouwwerk of als onderdeel van het hoofdgebouw?

Het is een bijbehorend bouwwerk omdat er geen primaire woonfunctie in wordt uitgeoefend. Het betreft dus geen onderdeel van het (oorspronkelijk) hoofdgebouw.

14. Welke randvoorwaarden gelden er wil een dakkapel aan de voorzijde vergunningvrij kunnen worden opgericht?

Er mag geen strijd zijn met het bestemmingsplan (of beheersverordening) en volgens de welstandsnota mogen geen welstandseisen voor de dakkapel van toepassing zijn. In de welstandsnota ex art. 12, lid 2 Woningwet kan worden afgezien van het stellen van welstandseisen voor bepaalde gebieden of (een bepaald type) dakkapellen.

15. Moet een vergunningvrije erfafscheiding op 1 meter uit de voorgevel worden gebouwd of op 1 m afstand van weg of openbaar gebied?

De eis van 1 m vanaf de voorgevel is vervallen. De afstand van openbaar gebied van 1 m (Bblb) is wel intact gebleven, maar de gemeente kan in de welstandsnota deze eis doen vervallen.

16. Als een OV-vrij bouwwerk wordt gerealiseerd en naderhand voor een ander doel wordt gebruikt, moet het bouwwerk als zodanig dan weer worden onderworpen aan een OV voor het 'bouwen' van dat bouwwerk?

Nee, want het bouwwerk is inmiddels voltooid. En het bouwen wordt niet met terugwerkende kracht vergunningplichtig door het realiseren van het nieuwe gebruik. Als door het gewijzigde gebruik weer bouwwerkzaamheden moeten worden verricht, is de vraag of ook voor deze werkzaamheden een OV is vereist.

17. De gemeente heeft recentelijk de regeling voor bijgebouwen in bestemmingsplannen flink verruimd. Kunnen deze dan vergunningvrij worden gebouwd?

Ja, art. 3 bepaalt dat het bouwen moet plaatsvinden binnen de mogelijkheden die het BP biedt. Naast het feit dat moet worden gebouwd in achtererfgebied en de eis van functionele verbondenheid, mag de hoogte niet meer bedragen dan 5 meter. Is het gebouw hoger dan 5 meter, dan is een OV vereist.

18. Het bestemmingsplan laat 100% bebouwing toe van bedrijfspercelen. Mag dan 100% vergunningvrij worden bebouwd?

De bouwwerken mogen geheel vergunningvrij worden gebouwd overeenkomstig het bestemmingsplan. In art. 3 Bor wordt voor 'bijbehorende bouwwerken' (in tegenstelling tot art. 2 Bor) niet de eis gesteld dat maar 50% van het achtererfgebied mag worden bebouwd. Dit komt omdat art. 3 alleen vergunningvrije bouwwerken toelaat die in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan. Zo mogen ook recreatieve bouwwerken (caravans, trekkershutten etc.) t.b.v. recreatief nachtverblijf vergunningvrij worden geplaatst, maar dan

moet het bestemmingsplan het gebruik wel toelaten. Daarom is ook voor bepaalde silo's geen hoogte voorgeschreven omdat het bestemmingsplan dit regelt.

19. Als een bouwvergunning wordt gevraagd voor een aan- en uitbouw van 106 m² en 100 m² onder de vergunningvrije regeling valt, moet dan een OV worden verleend voor 6 m² en moet de leges zich beperken tot 6 m²?

Als een bouwplan wordt aangevraagd, moet op het totaal worden beslist en mag dus niet 100 m² worden 'afgesplitst' waardoor nog maar voor 6 m² een OV worden verleend.

20. Is het vergunningvrij plaatsen van bouwketen aan een bepaalde termijn gebonden. Stel dat de bouw lange tijd stilligt, kan dan worden opgetreden?

In het Bor is geen termijn opgenomen, maar wel is bepaald dat de bouwkeet functioneel moet zijn voor de activiteit. Gesteld kan worden dat als de activiteit wordt bevroren of niet doorgaat, de functionaliteit weg is en dat dan de bouwkeet niet langer aanwezig mag zijn.

21. Als een bouwplan niet past binnen de bestemmingsplanvoorschriften en er wordt een ontheffing verleend voor meer vierkante meters, is dan een OV nodig?

Wordt een ontheffing verleend, dan is geen OV nodig voor het bouwen, maar alleen voor de ontheffing zelf. Een bouwtechnische beoordeling vindt in dit geval niet plaats, mits het gebouw niet hoger wordt dan 5 meter. De toets blijft dan beperkt tot de planologische aspecten.

22. Mogen bij projectbouw al vergunningvrije mogelijkheden worden ingecalculeerd of mogen die tijdens de bouw worden aangebracht?

Ja en dat is een verruiming ten opzichte van het Bblb . Bij projectbouw kan een uitgekilde standaardwoning worden ontworpen omdat tijdens de bouw alle opties van het Bor mag inbrengen.

23. Is vergunningvrij ook regelvrij?

Dat is niet identiek. Naast het feit dat ook vergunningvrij bouwen moet voldoen aan de nieuwbouweisen van het Bouwbesluit, kunnen ook privaatrechtelijke belemmeringen het vergunningvrij bouwen in de weg staan. De verantwoordelijk dat wordt voldaan aan de regels, ligt volledig bij de aanvrager/opdrachtgever/eigenaar.

24. De verwachting is dat de ontvankelijkheidstoets strikter uitgevoerd zal worden en een aanvraag vaker buiten behandeling gesteld zal worden. Dit gezien de eisen die de Wabo stelt en de fatale termijn. Het is de vraag hoe klantvriendelijk dat is?

De Wabo zal niet alleen consequenties hebben voor het bevoegd gezag, maar ook voor de aanvragers. Landelijk uniforme indieningsvereisten zorgen ervoor dat de aanvragers precies weten waaraan zij moeten voldoen, maar betekenen ook dat, wanneer zij hieraan niet voldoen, de aanvraag buiten behandeling wordt gelaten. ICT-voorzieningen, met name [het Omgevingsloket Online](#), kunnen naar verwachting een belangrijk hulpmiddel zijn om te bewerkstelligen dat de initiatiefnemer een complete aanvraag indient en dat het bevoegd gezag binnen de wettelijke termijn een besluit kan nemen.

25. Kan een vergunningvrij bouwwerk in strijd komen met de Wet milieubeheer of het Gebruiksbesluit?

Dat is denkbaar omdat vergunningvrij bouwen ook mogelijk is bij andere gebouwen dan woningen (bedrijven, kantoren, winkels, cafés). Dat kan betekenen dat een wijziging van het gebruik optreedt die met de Wet milieubeheer of het Gebruiksbesluit conflicteert.. Aangezien er geen preventieve toets plaatsvindt, zal dit pas bij controles worden geconstateerd. Het is zelfs denkbaar dat vergunningvrij wordt gebouwd binnen stankcirkels.

26. Mag bij een zomerhuis dat al jaren permanent wordt bewoond en waarvoor een persoonsgebonden gedoogbesluit is afgegeven, vergunningvrij worden gebouwd en hoe zit dat met hoofdgebouwen die onder het overgangsrecht vallen.

In deze situaties mag vergunningvrij worden gebouwd. Er is feitelijk sprake van een permanente woning en t.z.t. zal in het bestemmingsplan een positieve bestemming worden opgenomen. In het overgangsrecht wordt de uitbreidingsmogelijkheid bepaald op maximaal 10%. Dit heeft onder meer te maken met de mogelijkheden van vergunningvrij bouwen. Als in het bestemmingsplan niets is bepaald mag bij een gebouw dat onder het overgangsrecht valt vergunningvrij worden gebouwd. Dat is anders bij illegale gebouwen.

27. Gaat de vergunningvrije regeling ten koste van de ruimtelijke kwaliteit en hoe houdt de gemeente hier zicht op?

De wetgever kiest bewust voor minder rompslomp (60.000 vergunningen per jaar minder en 50% wordt vergunningvrij) en wil de burger tegemoet komen. Dat kan ten koste gaan van de kwaliteit van de gebouwde omgeving. Als er problemen zijn, zullen de burgers dat met elkaar moeten oplossen en kan de gemeente niet meer interveniëren. Het zou handig zijn als er een soort meldingsplicht zou komen van vergunningvrij bouwen, anders verliest de gemeente het zicht. Voor registraties als de WOZ, de BAG kan dit problemen geven.

28. Mag vergunningvrij de inhoud van het hoofdgebouw worden vergroot?

Er is in het Bor slechts sprake van “bijbehorende bouwwerken” bij een hoofdgebouw, zodat dus niet vergunningvrij het hoofdgebouw zelf mag worden uitgebreid.

29. Kan een OV worden aangevraagd voor alleen het gebruik *(sec)?

Ja dat kan. De OV heeft niet alleen betrekken op het bouwgedeelte, maar ook op het gebruik in enge zin.

30. Kan een tijdelijke OV worden verleend voor het gebruik van een agrarisch gebouw t.b.v. de huisvesting van seizoenarbeiders?

Hiervoor is de tijdelijke OV niet bedoeld. De tijdelijke behoefte kan onvoldoende hard worden gemaakt.

31. Als een bestemming “Gemengde bebouwing” geldt op basis waarvan zowel woningen, kantoren, winkels als bedrijven mogelijk zijn, hoe moet dan worden omgegaan met de eis van functionele verbondenheid van ‘bijbehorende bouwwerken’ met het hoofdgebouw?

Als zich op een perceel een woning bevindt dan mag alleen vergunningvrij worden gebouwd t.b.v. de woonfunctie. Er mogen dan geen bijbehorende bouwwerken worden opgericht – althans niet vergunningvrij – die niet passen bij de woonfunctie. In eerste instantie is de bestemming bepalend, maar bij bestemmingen die verschillende functies toelaten, moet worden gekeken naar de feitelijke situatie.

32. Hoe is de relatie tussen de Wabo en de Coördinatierегeling Wro

De coördinatierегeling Wro blijft naast de Wabo bestaan. Alleen wordt het toepassingsbereik veel kleiner. Immers vele toestemmingstelsels uit de Wro zullen in de Wabo integreren. De Wro-coördinatierегeling zal vooral betekenis hebben indien er sprake is van samenloop tussen omgevingsvergunning en bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen. Het integreren van de gebruiksvergunning in de omgevingsvergunning leidt tot algemenere en meer brandveiligheidsvoorschriften, omdat op het moment van de aanvraag het daadwerkelijke gebruik zelden volledig is uitgekristalliseerd. Daarnaast zal de integratie leiden tot meer overtredingen van brandveiligheidsvoorschriften, omdat het daadwerkelijke gebruik vrij vaak afwijkt van het gebruik op het moment van de aanvraag. Voorziet de Wabo in een regeling om deze effecten te voorkomen?

De voorschriften brandveilig gebruik zijn opgenomen in het Besluit brandveilig gebruik gebouwen. Dit besluit geeft algemene regels die zo veel mogelijk de vergunningplicht vervangen. Slechts in een beperkt aantal gevallen zal nog sprake zijn van een vergunningplicht en van brandveiligheidsvoorschriften in de OV. Tevens blijft het mogelijk om in de vergunning te bepalen dat daarbij aangegeven informatie op een later tijdstip aan een daarbij aangewezen persoon kan worden overgelegd en het bevoegd gezag deze persoon op basis daarvan een nadere eis kan opleggen.

33. Kan een deelvergunning ook gefaseerd worden aangevraagd.

Voor de diverse activiteiten – waaronder bouwen – kan ervoor worden gekozen om daarbinnen te faseren. Dan vindt in de eerste fase de planologische toets plaats en in de tweede fase de gedetailleerde toets aan Bouwbesluit etc. Voor activiteiten zoals het kappen van bomen is een dergelijke fasering (uiteraard) niet aan de orde. Het gaat vooral om bouwactiviteiten en milieuactiviteiten.

34. Wat is het essentiële verschil tussen een deelvergunning en een gefaseerde vergunning?

Bij een deelvergunning gaat het om aparte vergunning voor een bepaalde activiteit. Bij een gefaseerde aanvraag wordt het totale project aangevraagd, alleen de behandeling daarvan vindt in 2 fasen plaats.

35. De Wabo biedt de mogelijkheid om bepaalde activiteiten gefaseerd te vergunnen. Moet je voor beide fasen dan dezelfde voorbereidingsprocedure doorlopen en welke beslistermijnen zijn dan van kracht?

Op verzoek van de aanvrager kan een omgevingsvergunning in twee fasen worden verleend (art. 2.5, Wabo). In artikel 2.5 lid 2, Wabo wordt aangegeven dat een beschikking met betrekking tot de eerste of de tweede fase wordt voorbereid volgens de procedure die zou gelden als de omgevingsvergunning niet gefaseerd zou worden aangevraagd. In het tweede lid

is bepaald dat op de beschikkingen in beide fasen door hetzelfde bestuursorgaan wordt beslist. Het betreft het bestuursorgaan dat bevoegd zou zijn te beslissen en de procedure die van toepassing zou zijn als het project in één keer zou worden aangevraagd. Ook wordt in beide fasen dezelfde voorbereidingsprocedure gevolgd. Gaat het om een aanvraag voor een project dat bestaat uit activiteiten waarop de reguliere procedure van toepassing is, dan doorlopen beide beschikkingen de reguliere procedure. In andere gevallen wordt de uitgebreide procedure gevolgd. Dus ook wanneer één van beide beschikkingen uitsluitend betrekking heeft op een activiteit waarop – zou deze afzonderlijk worden aangevraagd – de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing zou zijn. Om te voorkomen dat de faseringsregeling in die gevallen tot een onevenredig lange procedure zou leiden, is in het derde lid bepaald dat de beslistermijn van 26 weken wordt verkort tot 14 weken. Daarbij is rekening gehouden met het feit dat er gedurende zes weken zienswijzen kunnen worden ingediend. De faseringsregeling laat overigens onverlet de mogelijkheid de beslistermijn te verlengen als bedoeld in artikel 3.12, zevende lid, Wabo. De verkorting van de beslistermijn kan zich bij de beschikking omtrent de eerste of de tweede fase voordoen. Dat is afhankelijk van de activiteiten die in de betreffende fase aan de orde zijn. Voor beschikkingen met betrekking tot de tweede fase is tevens vereist dat er geen sprake is van een wijziging van de beschikking met betrekking tot de eerste fase (zie het zesde lid) die de uitgebreide procedure heeft doorlopen. Is dat wel het geval dan geldt de normale beslistermijn van 26 weken.

36. Is de algemene gebruiksbeplanning (art. 7.1 Wro) nog van toepassing na inwerkingtreding van de Wabo?

Neen, het (afwijkend) gebruik wordt dan afgedekt door de Wabo, namelijk de verbodsbepaling in art. 2.1, lid 1 onder c: ‘het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, een beheersverordening, exploitatieplan, algemene regels Rijk of provincie of een voorbereidingsbesluit waarin is bepaald dat het verboden is het gebruik te wijzigen.

37. Wat valt onder project?

Bij de omgevingsvergunning gaat het om projecten, dat wil zeggen concrete projecten. Er kan dus niet een algemene afwijking van het gebruik in het bestemmingsplan worden toegestaan voor toekomstige ontwikkelingen. Dit kon overigens ook al niet onder het artikel 19 WRO-regime.

38. Kan een afzonderlijk projectbesluit worden genomen?

Het projectbesluit is in de Wro geschrapt en loopt mee in de omgevingsvergunning. Een projectbesluit kan betrekking hebben op bouwen, aanleggen van werken of gebruik. Het gaat dan om afwijkingen van het geldende bestemmingsplan. Zo kan voor het bouwrijp maken van een woongebied een omgevingsvergunning voor het afwijkend gebruik worden toegestaan. Bij de omgevingsvergunning moet dus niet alleen aan bouwen worden gedacht, maar ook aan andere gebruiksvormen (aanleggen van werken en het gebruik in enge zin).

39. Hoe zit het met de aanhoudingsplicht ex artikel 54 Woningwet die nu geldt als een bouwplan voor een rijksmonument is ingediend?

De aanhoudingsregeling uit artikel 54 komt te vervallen. Indien een project bestaat uit de activiteit bouwen als bedoeld in de Woningwet en deze activiteit tegelijkertijd is aan te merken als de activiteit die thans monumentvergunningplichtig is, dan moet hier in één keer

een omgevingsvergunning voor worden gevraagd (deze activiteiten overlappen elkaar en zijn fysiek dus niet te scheiden van elkaar).

40. Wat zijn de gevolgen van de Wabo voor gemeentelijke verordeningen

In art. 2.2, lid 1 Wabo is geregeld dat, voor zover op grond van een provinciale of gemeentelijke verordening een verbod geldt om bepaalde activiteiten uit te voeren zonder vergunning, die vergunning integreert in de omgevingsvergunning. Oftewel, de gemeenten of provincies bepalen zelf of zij voor een bepaalde activiteit (b.v. kappen van bomen of een uitrit) een vergunningstelsel willen instellen. De Wabo bepaalt dat, wanneer dit vergunningstelsel samenloopt met een activiteit waarvoor een omgevingsvergunning is vereist, dit stelsel altijd integreert in de omgevingsvergunning. De verordeningen moeten dan ook zijn aangepast op het moment van inwerkingtreding van de Wabo.

41. Kan een deelomgevingsvergunning worden verleend voor een binnenplanse ontheffing die in het bestemmingsplan is opgenomen?

Hoe wordt de afstemming geregeld tussen de melding in het kader van het Activiteitenbesluit (algemene regels) Wm en de omgevingsvergunning?

De Invoeringswet Wabo regelt voor de verhouding Activiteitenbesluit en de Wabo het volgende:

- De melding moet gelijktijdig met de aanvraag om een omgevingsvergunning worden gedaan, indien voor een project zowel deze meldingsplicht als een vergunningplicht op grond van de Wabo geldt. Deze melding moet dan worden gedaan bij het bestuursorgaan waarbij de aanvraag om omgevingsvergunning wordt ingediend. Deze verplichting geldt overigens niet indien de melding al voor het tijdstip van indienen van de aanvraag om een omgevingsvergunning is gedaan.
- Het doen van een melding is één van de indieningsvereisten voor de aanvraag om een omgevingsvergunning. Als er sprake is van samenloop (bouwen van een gebouw en oprichten van een milieu-inrichting) zal de aanvraag om omgevingsvergunning buiten behandeling moeten worden gelaten indien niet gelijktijdig is gemeld. Dit bevordert de naleving van de meldingsverplichting.
- Voor verzoeken om (maatwerk)voorschriften zijn de procedures van de omgevingsvergunning van toepassing (reguliere procedure van 8 weken, waarbij overigens vanwege de potentiële milieuconsequenties de lex silencio positivo niet zal gelden).
- De (maatwerk)voorschriften die kunnen worden gesteld met betrekking tot de algemene regels, worden afgestemd op de voorschriften van de omgevingsvergunning.
- De beslissingen op aanvragen als bedoeld in artikel 8.40a om andere gelijkwaardige maatregelen te kunnen treffen, worden afgestemd op de betrokken omgevingsvergunning.
- Door het van toepassing zijn van de procedure van de Wabo wordt ook voor het stellen van maatwerkvoorschriften en de beslissingen op aanvragen om andere gelijkwaardige maatregelen, het beroep in twee instanties ingevoerd.

42. Hoe wordt omgegaan met de coördinatie-regeling tussen de beschikking bodemsanering en de bouwvergunning in de Wabo?

Via de Invoeringswet Wabo wordt in de Wabo artikel 6.2d toegevoegd, waarin wordt geregeld dat het niet mogelijk is om met gebruikmaking van de omgevingsvergunning bouwactiviteiten te verrichten zolang er nog onvoldoende duidelijkheid bestaat over het al dan niet aanwezig zijn van een geval van ernstige verontreiniging ter plaatse en de daartegen te nemen maatregelen.

43. Hoe werkt de bezwaar- en beroepprocedure bij fasering?

Zowel tegen het besluit inhoudende de verlening of weigering van een eerste fase-beschikking als een tweede fase-beschikking staat rechtsbescherming op grond van de Awb open. Beschikkingen die in de eerste en tweede fase tegelijkertijd in bezwaar of beroep aanhangig zijn, worden voor de behandeling in bezwaar onderscheidenlijk beroep aangemerkt als één besluit. Afhankelijk van de gevraagde activiteiten worden in de eerste en de tweede fase de reguliere dan wel de uitgebreide voorbereidingsprocedures gevolgd, dus bezwaar, beroep en hoger beroep onderscheidenlijk beroep en hoger beroep.

44. Kan voor een binnenplanse ontheffing een aparte deelomgevingsvergunning worden verleend?

De binnenplanse ontheffing zit ‘verpakt’ in de omgevingsvergunning. Het komt bijna niet voor dat iemand een aanvraag indient voor een binnenplanse ontheffing, los van een bouwplan. In theorie zou een ontheffingsbesluit afzonderlijk kunnen worden genomen, maar daar heeft een aanvrager niets aanzien. Een binnenplanse ontheffing voor het gebruik komt niet voor.

45. Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een Wm-meldingsplichtig bedrijf, is het niet mogelijk extra (onderzoek)gegevens op milieugebied te eisen (bijvoorbeeld over geluid of bodem). Dat kan pas ná verlening van de omgevingsvergunning, maar dat is strijdig met de één proceduregedachte.

Bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning kan, indien van toepassing, tevens een melding op grond van de Wet milieubeheer worden gedaan: de melding (en eventueel in dat kader voorgeschreven akoestisch en ander onderzoek) is dan een van de indieningsvereisten voor de aanvraag van een vergunning. In zoverre is dus sprake van één aanvraag/melding. Indien er op dat moment aanleiding is voor het stellen van maatwerkvoorschriften, kunnen deze meelopen in de procedure van vergunningverlening. Voor het stellen van maatwerkvoorschriften zal soms echter pas aanleiding zijn enige tijd nadat de inrichting is opgericht. In die gevallen zal dan een aparte procedure doorlopen moeten worden. De precieze aansluiting van de melding op basis van art. 8.41 van de Wet milieubeheer op de omgevingsvergunning is opgenomen in artikel 9.10, onder p Invoeringswet Wabo. In dat artikelonderdeel wordt geregeld dat activiteiten waarvoor ingevolge artikel 8.41 Wm een melding moet worden gedaan en waarvoor tevens ingevolge artikel 2.1 of 2.2, eerste lid, van de Wabo een omgevingsvergunning is vereist, deze melding tegelijkertijd met de indiening van de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt gedaan. Indien deze melding niet wordt gedaan, wordt de aanvraag om een omgevingsvergunning niet in behandeling genomen.

46. Als provincies bouwvergunningen gaan verlenen, kunnen dan zowel de gemeenten als de provincies toezicht gaan houden? En zo ja, wordt er dan in de Wabo iets geregeld

over de taakverdeling tussen deze overheden, of moeten daar afspraken over worden gemaakt?

De provincies gaan geen bouwvergunningen verlenen, maar omgevingsvergunningen waarin ook aan bouwaspecten aandacht kan worden besteed. De provincies kunnen op grond van de Wabo de gemeenten betrekken bij de vergunningverlening en hun verzoeken de toetsing op bouwaspecten uit te voeren. Het bevoegd gezag, i.c. de provincie, is ook verantwoordelijk voor de handhaving van de omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag wijst hiertoe toezichthoudende ambtenaren aan. Ook de gemeente kan (en zal) toezichthoudende ambtenaren aanwijzen. De provincie en gemeente zullen afspraken moeten maken over het toezicht in het geval de provincie bevoegd gezag is en de provincie wil dat de gemeente een deel van het toezicht voor haar rekening neemt. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor een goede afstemming van de diverse toezichthouders. Alleen het bevoegd gezag, i.c. de provincie, kan sanctionerend optreden: bestuursdwang, dwangsom, intrekken, etc.

47. In hoeverre kan mandatering of delegatie bij de omgevingsvergunning aan de orde zijn?

De mogelijkheden van delegatie en mandaat tussen bestuursorganen, i.c. provincie en gemeente, zijn in het kader van de Wabo beperkt. Dit hangt samen met het uitgangspunt van de Wabo dat een aanvrager van een omgevingsvergunning voor zijn project met niet meer dan één bevoegd gezag te maken krijgt. Dit is één van de centrale uitgangspunten van de Wabo en geldt zowel voor de vergunningverlening als het toezicht. Het bevoegd gezag dat voor een project is aangewezen, is in beginsel ook het bevoegd gezag voor alle vervolgactiviteiten binnen de locatie waarop het project betrekking heeft. Mandatering of delegatie kan de samenhang in de vergunningverlening en in de bestuursrechtelijke handhaving van het gehele project (zie artikel 5.2, eerste lid, onder a, van de Wabo) doorkruisen. De Wabo bevat geen bepalingen over mandaat, zodat de aard van de bevoegdheid een belangrijke rol speelt bij de vraag of mandatering mogelijk is. In de praktijk zal meestal sprake zijn van mandatering aan een ondergeschikte, zoals een ondertekeningsmandaat. Dit is ook onder de Wabo in beginsel mogelijk, zonder hier af te doen aan de restricties die hierover in de jurisprudentie zijn ontwikkeld voor de bestaande toestemmingstelsels die in de Wabo integreren. Het is in theorie ook mogelijk om te mandateren aan een niet-ondergeschikte, mits deze instemt met de mandatering (artikel 10:4 Awb). In de jurisprudentie is het uitgangspunt gehanteerd dat mandaatverlening tussen organen van verschillende bestuursorganen echter slechts bij hoge uitzondering toelaatbaar is. De reden hiervan is gelegen in het feit dat mandaat niet is bedoeld voor een algemene verschuiving van bevoegdheden of voor een doorbreking van het stelsel van politieke verantwoordelijkheden. Bovendien mag het orgaan waaraan een bevoegdheid gemandateerd wordt, geen vrijheid of politieke verplichting hebben om zelfstandig beleid te voeren bij het uitvoeren van de gemandateerde bevoegdheid (ABR 14 mei 1998, AB 1998/287). Deze beperkingen van de mogelijkheid om te mandateren tussen bestuursorganen gelden onverkort voor de Wabo.

48. In welke gevallen is het Rijk bevoegd gezag?

Het Rijk is bevoegd gezag met name in de gevallen waarin dat thans op grond van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer ook het geval is. Te denken valt aan defensie-inrichtingen (VROM) en mijnbouwwerken (EZ).

49. Is het bevoegd gezag verplicht het advies over te nemen van de verplichte adviseurs?

Nee, het bevoegd gezag kan afwijken van het advies, mits gemotiveerd (art. 3:50 Awb) In het Bor worden de adviseurs aangewezen, die bij een aanvraag van een omgevingsvergunning verplicht moeten worden geconsulteerd. Dit adviseurschap is bedoeld om het bevoegd gezag in de besluitvorming gebruik te laten maken van kennis en informatie van een ander bestuursorgaan dat ter zake van een aangevraagde activiteit relevante deskundigheid bezit. Het bevoegd gezag blijft integraal verantwoordelijk voor het te nemen besluit en dus ook voor het al dan niet overnemen van een advies.

50. Kunnen aan gemeentelijke en provinciale verordeningen nog extra toestemmingstelsels worden toegevoegd?

De Wabo biedt in artikel 2.2, lid 2, de mogelijkheid om bij verordening (gemeentelijke, provinciale of waterschapsverordening) extra activiteiten aan te wijzen die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving waarbij het verboden is deze activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. De artikelsgewijze toelichting zegt nog: "Dit artikel biedt geen ongeclausuleerde mogelijkheid om bij verordening onderdelen aan de omgevingsvergunning toe te voegen. Als echter regulering in de vorm van een vergunningstelsel nodig blijft of blijkt, ligt het voor de hand om aansluiting te zoeken bij de omgevingsvergunning. Het gaat hier dus geenszins om een uitnodiging tot het introduceren van nieuwe regels".

51. In de milieuvergunning worden termijnen genoemd waarbinnen de vergunning geldig blijft. Hoe is dit bij de omgevingsvergunning geregeld?

De inrichting waarvoor de omgevingsvergunning wordt verleend, moet binnen drie jaar gerealiseerd zijn. Zo niet, dan kan het bevoegd gezag de vergunning intrekken. Bij een gefaseerde aanvraag moet na het fase-1- besluit binnen 3 jaar fase 2 zijn aangevraagd. Zo niet, dan vervalt de fase-1-beschikking. In de Wabo is verder de mogelijkheid van een tijdelijke vergunning gebleven. In het Bor wordt bij de uitwerking van de regeling van de tijdelijke vergunning aangesloten bij hetgeen thans bij of krachtens de Woningwet, de Wet ruimtelijke ordening en de Wet milieubeheer is geregeld.

52. In welke gevallen is het Rijk bevoegd gezag?

Het Rijk is bevoegd gezag met name in de gevallen waarin dat thans op grond van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer ook het geval is. Te denken valt aan defensie-inrichtingen (VROM) en mijnbouwwerken (EZ).

53. Is het bevoegd gezag verplicht het advies over te nemen van de verplichte adviseurs?

Nee, het bevoegd gezag kan afwijken van het advies, mits gemotiveerd (art. 3:50 Awb) In het Bor worden de adviseurs aangewezen, die bij een aanvraag van een omgevingsvergunning verplicht moeten worden geconsulteerd. Dit adviseurschap is bedoeld om het bevoegd gezag in de besluitvorming gebruik te laten maken van kennis en informatie van een ander bestuursorgaan dat ter zake van een aangevraagde activiteit relevante deskundigheid bezit. Het bevoegd gezag blijft integraal verantwoordelijk voor het te nemen besluit en dus ook voor het al dan niet overnemen van een advies.

54. Kunnen aan gemeentelijke en provinciale verordeningen nog extra toestemmingstelsels worden toegevoegd?

De Wabo biedt in artikel 2.2, lid 2, de mogelijkheid om bij verordening (gemeentelijke, provinciale of waterschapsverordening) extra activiteiten aan te wijzen die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving waarbij het verboden is deze activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. De artikelsgewijze toelichting zegt nog: "Dit artikel biedt geen ongeclausuleerde mogelijkheid om bij verordening onderdelen aan de omgevingsvergunning toe te voegen. Als echter regulering in de vorm van een vergunningstelsel nodig blijft of blijkt, ligt het voor de hand om aansluiting te zoeken bij de omgevingsvergunning. Het gaat hier dus geenszins om een uitnodiging tot het introduceren van nieuwe regels".

55. Wat regelt de Wabo nu ten aanzien van de leges?

In de Wabo is een artikel opgenomen dat bepaalt dat bij amvb regels kunnen worden gesteld over leges. Eerder is aangegeven dat het kabinet er in algemene zin voor kiest om leges voor toestemmingen zoals vergunningen te handhaven. Het profijtbeginnsel is daarbij de belangrijkste overweging

56. Wordt digitaal aanvragen verplicht?

Het is de bedoeling om op termijn het digitaal aanvragen verplicht te stellen voor bedrijven. Daarbij wordt gedacht aan een termijn van twee jaar na inwerkingtreding van de Wabo. Voor burgers blijft het 'op papier' indienen mogelijk. Het digitaal indienen in het Omgevingsloket online heeft echter duidelijke voordelen ten opzichte van de papieren aanvraag